

Šolske potrebščine Marija Tičar

vseh vrst priporočaj cenj. učiteljstvu in sl. šolskim vodstvom

trgovina s papirjem in galanterijo
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26
(nasproti „Zlate kaplje“)

Zaloga Grubbauerjevih in Slatnarjevih zvezkov ter vseh priprav za obrtno-nadaljevalne šole.
Cene nizke! Postrežba točna!

na Lipskem trgu in v ulici Fontana. Taki-
le privilegiji morajo nehati, zakaj ministr-
ska odredba velja menda za ves Trst.

Koroške vesti.

— Društvo »Gorotan« je priredilo v nedeljo popoldne pri Libeku v Smihelu nad Pliberkom poučno predavanje. Predavala sta A. Hren, učitelj na Muti, o vzgoji otroka, in Dr. Doberšek, učitelj v Zvabeku, o uporabi sadja. Predavanje je bilo poučno, lahko razumljivo ter je zadovoljilo vse poslušalce, kar bodi privedeljem v zadoščenje vključ temu, da je tamošnji kaplan Feinig agitiral proti udeležbi tega predavanja, češ: kar napravljajo učitelji, itak ni nič vredno! Kaj je hotel kaplan s tem? Čudno, da ne privoščja ljudem enkrat nekaj poučnega in koristnega, ali pa morda res dvomi na tem, da je slov. koroško učiteljstvo zmožno za predavanja? Mislimo pa, da se učiteljstvo lahko kosa z govorniki, kakor nastopajo pri shodih izobraževalnega društva. Ta nastop proti prireditvi slov. učiteljstva koroškega gotovo ni bil lep in ne narodno delo! In to sila, da pridemo na jasno! Poučna predavanja društva »Gorotan« pa se bodo nadaljevala, kljub vsemu nasprotovanju! — Še drugega znamenitega dogodka treba omeniti ob tej priliki. Društvo »Gorotan« je priredilo o pustu plesno veselico v prid ubogih šolarjev v Smihelu. Da bi kdo nasprotoval tako nedolžni veselici, o tem se ni sanjalo nikomur. In vendar je zopet kaplan Hornböck v Pliberku pregovoril zavedne Slovence, namenjene na veselico, da se je niso udeležili. Osem dni potem pa isti gospod ni ničesar rekel proti nemškutarskemu »Jägerballu«, ki se je tudi vršil v Smihelu, in katerega so se Slovenci, seveda, udeležili! To so zanimivi pojavi med slovensko duhovščino na Koroškem kakor tudi značilni za tako resne čase. Slov. koroško učiteljstvo, oziroma društvo »Gorotan« ne more in ne sme molčati o tem. Prisiljeni smo torej, da vprašamo tukaj javno: jeli vodstvo koroških Slovencev soglasja s tem postopanjem, oziroma jeli ono v zvezi z onimi kaplani?! Na to zahtevamo in pričakujemo odkritega, jasnega in resnega odgovora. Ne maramo se nikomur vsiljevati; trditi pa smemo in moramo, da je slovensko koroško učiteljstvo narodno dosti več delalo in se bolj žrtvovalo, nego morda ta ali oni izmed omenjenih gospodov. — K objavi teh dogodkov sila tudi nastopanje bogoslovcev napram raznim članom društva »Gorotan«. Ti imajo namreč navado, da ob vsaki priliki povprašujejo »Gorotance«, kaj neki še »Gorotan« dela, če se je že zbudil in ni li že popolnoma zaspal? Tukaj seveda ni prostora za naštevane, koliko dela društvo Gorotan; marveč je za to občini zbor, kamor pa od teh gospodov nikoli ni nobenega. Sicer pa bi želeli, da bi ti gospodje konkretno opisali, koliko so oni že narodno delali. Kako nelogično je to govoričenje! Trdi se, da društvo spi in nič ne dela, kadar pa le kaj malega ljubosumni ter poizkušajo vse, da preprečajo vsak uspeh slov. koroškega učiteljstva! Ni dosti, da nasprotujejo sovražne oblasti — še od svojih bratov moramo dobivati brce! Jako žalostno je, da na Koroškem še niso prišli do spoznanja, da so tudi slov. koroški učitelji pri narodnem delu potrebni — da, neizogibni! Seveda, kadar so volitve — tedaj se rabijo in za delo so dobri; sicer pa jih gledajo vedno po strani. Ali res na slov. Koroškem stoji vse tako ugodno, da se z narodnimi delavci dela, kakor da bi jih bilo Bog ve koliko, namesto da bi bili veseli, da se hoče narodnemu delu pridružiti tudi slov. učiteljstvo — ki od tega nima dobička, marveč preganjanje in discipliniranje od strani oblasti.

Splošni vestnik.

Poziv! Zadnji Tovariš prinaša imena darovalcev za Cvetko Trafenikov spomenik. Le eden sošolec se je spomnil nesrečnega svojega tovariša. Dolžnost naša je, da se spomni vsak njegov sošolec s kakim darom za njegov spomenik. Tako bomo počastili spomin tovariša-mučenika, ki je zapustil tako rano svet in dal slovo nam in vzvišenim svojim idealom. — Prispevke sprejema tov. Simon Sekirnih, nadučitelj v Gaberju pri Rogatcu. Sošolec.

Učiteljski abiturienti iz leta 1873 obhajajo 40letnico svoje mature v pondeljek, dne 18. avgusta t. l. v Borovnici. Izmed 18 abiturientov jih živi še 9, ki so: 1. Bartelj Matija, nadučitelj v Semiču; 2. Habé Josip, nadučitelj na Dunaju; 3. Hribar Ludvik, ravnatelj meščanske šole na Dunaju; 4. Kutnar Ivan, nadučitelj v Žužemperku; 5. Lah Andrej, vodja šole v Nevljah v. p.; 6. Petkovšek Ivan, mešč. učitelj v. p. v Ljubljani; 7. Razinger Anton, učitelj v Ljubljani; 8. Rozman Florjan, učitelj v. p. Krško; 9. Žirovnik Janko, nadučitelj v Borovnici. — To so bili prvi abiturienti po novem šolskem zakonu.

Predržnost nemškega šulferajna presega letos že vse meje. Poročajo nam, da je pričel pošiljati šulferajni odličnim slovenskim županom prošnje za podpore in apelira na njih »narodno zavednost«.

Stokronski bankovci. Stokronski bankovci, ki so sedaj v prometu in ki nosijo datum 2. januarja 1910, se zopet umaknejo iz prometa. Avstroogrska banka jih bo sprejemala v plačilo najpozneje do 31. maja 1915. Od tega leta pa do leta 1921 bo možno take bankovce le še zamenjati, potem pa sploh ne bodo imeli nikake veljave več.

Organizirani švicarski abstinentje. Švicarsko abstinenčno tajništvo, ki izdaja vsako leto poročilo švicarskih abstinenčnih društev, poroča, da je letos v Švici 93.146 organiziranih abstinentov, in odpade na štirideset prebivalcev po en abstinent. V enem letu je naraslo število abstinentov za 11.000, in švicarski abstinentje upajo, da bodo prihodnje leto prekoračili prvi stotisoč.

Publikacije »Schulvereine«. To agresivno društvo je izdalo za letos svoj koledar v 30.000 izdihih, potem poseben ljudski koledar v 20.000 izdihih, koledar za decu v 200.000 izdihih. Vsem članom, katerih je nad 200.000, se dostavlja četrtletno izhajajoč list »Boj za nemštvo«, mesečnik »Der getreue Eckart« se tiska v 7000 eksemplarjih. Tako delajo za svoje agresivno društvo Nemci!

Zdravstvo.

+ Dr. Friedmannov serum proti jetiki. Nemški zdravnik dr. Friedmann je svoj serum proti jetiki v Ameriki za lep denar prodal. Še preden je zdravstvena oblast izrekla svoje mnenje o zdravilni vrednosti tega seruma. Ameriški zdravniki so ogorčeni nad takim postopanjem dr. Friedmanna in so zveze med letem in ameriškim zdravstvenim uradom pretrgane. Dr. Friedmann dobi za svoje zdravilo v gotovini takoj 1.950.000 dolarjev, vrhutega bo pa vlekli dividende od zavodov, v katerih se bo zdravilo z njegovim serumom. Dr. Friedmann je baje določil, da ima biti njegovo zdravilo vsem bolnišnicam na razpologo po najnižji ceni za brezplačno zdravljenje ubožcev.

+ Centralni komite za pobijanje jetike je imel te dni na Dunaju svoj občini zbor. Iz vsega cesarstva so prišli zastopniki, zakaj ta komite je razširil svoj delavni krog po vseh avstrijskih deželah. Posebno važne so nekatere nove metode zdravljenja, kakor so o njih razpravljali na teh sestankih. V prvi vrsti pride solčno zdravljenje, za katero so ugodni dalmatinski in črnogorski kraji. Toplota in čisti zrak.

+ Velikansko darilo. Naš ministrski svet je sklenil dati radijski postaji dunajske Splošne bolnišnice v svrhu zdravljenja raka na razpologo 1 gram radija, ki je vreden pol milijona kron.

Razgled po šolskem svetu.

— »Ven mora!« V neki šoli na Češkem se je nedavno pripetila tale dogodba: Prišel je nadzornik, in učitelj v prvem razredu je z otroki izvajal nalogo 1 + 1. Nekj deklici pa stvar ni šla in ni šla od rok, to se pravi z jezika. Naj se je učitelj še tako trudil, da bi spravil iz nje, učitelj je ena in truda — otrok je ves zmeden molčal. Tedaj ji hoče pomagati šolski nadzornik in ji v znamenje dvigne dva prsta. Deklica se še bolj zmede in v zadregi pogleda enkrat učitelja, enkrat nadzornika. Končno pa boječe pove: »Gospod učitelj, ta-le gospod mora ven!«

— Iz šolske politike v Šleziji. V Šleziji so, kakor znano, tri narodnosti: poljska, češka in nemška. Šole pa so večidel nemške, poljskih in čeških je bore malo. In še teh, ki so, ne vzdržuje avstrijska

vlada, ampak češka in poljska narodna društva. Tako zasebno šole so vzdrževali v Poljski Ostravi poljski rodoljubi. Po velikem prizadevanju od poljske strani je bila imenovani poljski šoli podeljena pravica javnosti, a obenem je šlezjski deželni šolski svet odredil, da mora biti na tej šoli nemščina obligaten predmet. Proti tej naredbi se je poljsko - ostravska občina pritožila na upravno sodišče. In zgodilo se je, kar so Poljaki in Čehi pričakovali in si želeli. Upravno sodišče je proglasilo naredbo šlezjskega, deželnega šolskega sveta za nezakonito, s katero je hotel na poljski šoli uvesti nemščino kot obligaten predmet. Ta odlok je vsekako velikega pomena za šolstvo v Šleziji.

— Šole pod milim nebom v Rimu. Po vzorcu gozdne šole v Charlottenburgu pri Berlinu so ustanovili nekaj novih šol pod milim nebom in Švici, na Angleškem, na Francoskem; največ takih šol pa je v Rimu. Rim ima že 16 šol pod milim nebom. Te šole imajo troje tipov: šole v poviljonih, šole na dvoriščih in šole na terasah. V te šole hodijo samo otroci, ki so slabi in ki žive v slabih stanovanjih. Za te šole izbereta otroke učitelj in zdravnik. Otroci ostanejo v šoli nepretrgoma od jutra pa do 5. popoldne, da se ne bi zdravljenje prekinilo. Šolsko delo je precej omejeno. Pouka je samo dve uri in pol na dan. Trajna jed, ki je pripravljena po starosti in boleznih, dajejo zastoj. — Vsaka šola ima svoje igrišče in poleg tega tudi skupen vrt, katerega pridelki se porabijo za kuhinjo. Te šole se bodo še pomnožile in propagatorji te misli so pripravljeno izvršiti naskok tudi na strani in na vrhove sedmih gričev večnega mesta. Rim ima seveda to dobroto, da so lahko šole pod milim nebom odprte skoro vse leto, dočim bo to pri nas trajalo vselej kvečjemu 4 ali 5 mesecev.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové
učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met.
(dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).
Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cesira kanafasa, hanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najljepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.
Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorca blaga zastonj in franko.

Jernej Bahovec
naslednik: IVAN GAJŠEK
- trgovina s papirjem -
Sv. Petra cesta št. 2.
priporočaj slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo
šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orođa, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

C. kr. priv.
občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
Ustanovljena leta 1831. — Jamstveni zakladi znašajo nad 434 milijonov kron.
Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca maja 1913	od januarja 1913
Vložilo se je ponudb za zavarovano vsoto	1823	8926
Izgotovljenih polic je bilo za zavarovano vsoto	K 16,473,072-57	K 79,779,306-07
Naznanjene škode znašajo	1535	6688
	K 14,709,019-05	K 60,994,552-52
	K 866,686-74	K 5,218,057-08

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
R. z. z. o. z.
Franciškska ulica št. 8
priporočaj
vsakovrstne tiskovine za knjigovodstvo
za biblioteke, meščanske, obrtne in trgovske šole.
V Ceniki zastoj in poštne prosto. V

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.
Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
Promet do konca maja K 72.202.46.
Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2, 2.—1/2, 3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.
Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v pošti njih znakah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znakov se ne odgovarja.

Knjigovoznica Anton Janežič
Ljubljana
Florijanska ulica 14
se priporočaj slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigovozniško stroko spadajočih del.
Pri večjih naročilih 10% popusta.

Anton Krušič, krojaški mojster in trgovec v Gorici
Tržaška ulica šte. 16 v lastni hiši
in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetiške šole. Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov za vsak stan. Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.